

KÁVÉSOEK LAPJA

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

10. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkesztő:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Figyeljenek!
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII. Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárása f. é. május 24-én (csütörtökön) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében

Ü L E S T

tart, melyre az előjárásúg t. tagjait meghívja.
Budapest, 1934 május hó 15-én.

Dr. Havas Nándor sk.
főjegyző.

Mészáros Győző sk.
elnök

Még a sziklából is...

Az ótestamentum bibliai csodái között tanultuk, hogy Mózes vizet fakasztott szomjazó népének a szikla oldalából. Tanultuk ezt a tiszteletreméltó legendát, azzal, hogy a próféták kihaltak és csodák már nem történnek.

Csalódtunk, mert ha próféták nincsenek is, vannak hatóságok és tényezők, akik meg akarják ismétetni a bibliai csodát.

Azt hittük, hogy eléggé ismeretes a mi iparunk válsága, közismertek azok a tragikus összeomlások, amelyek hétről-hétre megtörténtek és a hatóságok is elérkeztek annak a belátásához, hogy ez az ipar több terhet nem bír el, kiméletre és támogatásra szorult, hogy létét fenntarthassa.

Történtek is biztató ígéretek, nyilatkozatok — azonban a segítség mindeddig elmaradt és azt várjuk... várjuk...

Pedig nem panaszkodhatunk, hogy nem foglalkoznak velünk és bajainkkal, sajnos azonban ebben nincs köszönet. Már szinte félteni kell, ha egyik-másik dolgunk tárgyalásra kerül; az eredmény rendszerint az, hogy terheink száma és súlya megszorodik. — A vége, hogy fizetünk, fizetünk, hogy miből és hogyan, magunk se tudjuk.

Sorra vehetnők iparunk bajait, elég azonban, ha a legutóbbi idők néhány eseményére mutatunk rá.

Ime: még tart a küzdelem a borraivalórendszer megváltoztatása ügyében. A kereskedelmiügyi minisztérium, ahogy az akták mondják a közönség, az idegenforgalom, a munkásság és az ipar érdekében akarja azt megszüntetni, mi nagyon jól tudjuk, hogyha ez megvalósul, a reform költségeit mi viseljük. Új teher, fizetések felemelése, költségeink szaporodása, a közönség kettős megterhelése és még fokozottabb elmaradása lenne az eredmény, miről a minisztérium nagyon nehezen akar tudomást venni. A vita még folyik, az akták még nincsenek lezárva, talán mégis sikerülni fog a kellő belátást és meggyőzést elérni. Ha pedig csalódnánk, nekünk kell fizetni, hogy miből és hogyan, azt senki sem tudja és mondja!

Itt egy másik aktuális eset. Sokat beszélnek az idegenforgalmi törekvések támogatásáról. Erre alkalomul szolgálnak a különböző ünnepek, amelyek idegeneket vonzanak fővárosunkban. Ezidén 2 ilyen alkalom volt: a tavaszi Mezőgazdasági Kiállítás és a most lezajlott Nemzetközi Vásár, amikor valóban jöttek is a tömegek. Természetesen minden kereskedelmi és iparág keresi az ebből az idegenforgalomból elérhető hasznát, kereseti lehetőségeit.

Mi is megkértük a zenélesi záróra díjmentes meghosszabbítását, mint a mi szempontunkból egyetlen kereseti lehetőséget ebből a forgalomból. Az idegenek amúgy is furcsán veszik, amikor éjjel 1 órakor megszűnik a zene. A záróameghosszabbítás pedig minden alkalomra 20 pengő.

A Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából egyszerűen elutasította a belügyminiszter úr öngyméltósága kérésünket, a Nemzetközi Vásár alkalmából beadott újabb kérvényre azt a választ kaptuk, hogy zenéltethetünk a vá-

sár tartama alatt akárhányszor, — de mindenkor csak a húsz pengő föléfizetése ellenében. Ez történi akkor, amikor a havonként korlátozott számú engedélyeket sem tudják kártsaink kiváltani. Tehát ha egy kis üzleti lehetőség kínálkozik, a hatóság bevételei emelkedjenek, amikor még mi nem is tudjuk, hogy az előre megfizetett díjakat meg tudjuk-e keresni. Egyszóval mi azért zenéltethetünk, hogy a kincstári bevételek szaporodjanak, hogy az a nehezen megkeresett pár fillér is a fiscus zsebébe folyjon. Amikor pedig hivatkozunk, hogy ezek az engedélyek a multban díjmentesen adták meg, azt a választ kaptuk, ez tévesen történt, mert erre a minisztériumnak nincs joga. Tehát terheket csak kiróni szabad, elengedni nem.

A mózesi vízfakasztás tökéletességét most a pénzügyi hatóságok produkálták, illetve akarják produkálni. A pénzügyi hatóságok ugyanis szenzációs felfedezést tettek. Rájöttek, hogy a kártyabélyegilletékből befolyó jövedelem az utóbbi években circa 50 százalékkal csökkent. Ugylátszik, még nem vettek tudomást arról, hogy úgy az állami, mint a magángazdaság bevételei katasztrófálisan leestek, sőt a magyar állami költségvetés 1400 millióról 870 millióra faragatott le.

De a kártyabélyeg olyan elsőrendű szükséglet, amelynek esnie nem szabad és ezért azt találták ki, hogy különböző korlátozások életbeléptetésével a tisztított kártyák használatát megakadályozzák és kiforszírozzák azt, hogy kávéházaink elsősorban új kártyát legyenek kénytelenek teríteni. Hogy ez mit jelent, e lap hasábjain részletezni felesleges, tudjuk, hogy a kártyapénzt ma már emelni nem lehet, hiszen az új kártyáért is csak a tisztított kártya díját hajlandó a vendég fizetni.

E végből szigorú ellenőrzést vezetnek be, nyilván kell tartani minden új kártyát, ki kell vezetni minden fogyasztást és igazolni minden játszma hiányát, amit egy vendég elvitt, vagy elkért, vagy elajándékoztunk.

Felmerült az az idea is, hogy az átjátszott kártyákra beszolgáltatási kötelezettség mondassék ki oly módon, hogy azokat egy monopóliumos vállalkozó gyűjtse össze és azokat újra lebélyegezze (mert ez is egy szikla, amiből víz fakad), hozzák forgalomba, szerényebb igényű közönség részére.

Hogy ez a gyakorlatban milyen kaoszt jelent, mindnyájan tudjuk. Nyilvántartás, ellenőrzés, vizsgálatok, jegyzőkönyvek, bírságok mind megannyi gyönyörűségek csak azért, hogy a kincstár bevétele több legyen.

Természetes, hogy az e tárgyban megtartott anketón, majd több írásban részletesen kifejtettük e tervezet kivihetetlen és sérelmes voltát és ez ügy egyelőre még döntés előtt áll.

Ez azonban nem tartotta vissza a pénzügyi hatóságokat attól, hogy máris megkezdjék a kártyakészletek ellenőrzését, előírták a nyilvántartások vezetését, sőt egyes helyeken az eljáró közegek a kártyák tisztításra való kiadását is megtiltották, illetve azt pénzügyigazgatósági engedélytől kívánták függővé tenni. Nem hihetjük el, hogy ez valóban hatósági rendeltetés, inkább túlbuzgóságnak kell tekintenünk, tény azonban az, hogy a zaklatás már megkezdődött.

Hogy pedig ez az eljárás mennyire fogja emelni a kártyaforgalmat és a kincstári bevételeket, itéljük meg azt az elért és elérhető eredményekből.

Ez ellen az eljárás ellen is írásban és szóval felszólaltunk, mert alig hisszük, hogy a használt kártyák hatósági forgalombahozatalából eredő bevétel megközelíti az azzal járó költségeket.

Most még végül egy más hatóság által elintézt „jóakaratu” intézkedést említünk fel, amely azt bizonyítja, milyen kevés megértéssel kezelik iparunk ügyeit. Iparunk egyik ve-

zetőjénél, akinek kávéháza egy kevésbé frekventált uccára nyílik, megtagadták a járda-foglalási engedélyt azzal, hogy annak kiadása a közlekedési kódexbe ütközik. Egy ötven éves gyakorlóról van szó, melynek folyamán soha semmi baj, vagy panasz nem történt. Az elutasító végzés után, újabb kérvényt adott be az érdekeltektől, még kisebb terület átengedését kérve, ismét eredmény nélkül, mert a kódex — az kódex. Hogy egy vergődő, kinlódó iparról van szó mindegy, a forma a fő — a lényeg az semmi. A kétszeres szemle költségeit, bélyegeket stb. stb. azonban meg kellett fizetni.

Egyszóval fizetünk, ha kapunk valamit, de fizetünk akkor is, ha elutasítanak bennünket.

Mi már azt hittük, hogy belőlünk kipréselni nem lehet többet, itt a példa, hogy a hatóságok megtalálták a módját ennek is.

A borraivaló: az idegenforgalom álproblémája*)

Az úgynevezett borraivaló-kérdésben kamaránk már régebben ismételtlen leszögezte álláspontját. Helyteleníti a rendelettel való beavatkozást, nemcsak azért, mert a rendeletalkotásnak jogalapja nincsen, lévén a borraivaló a vendégiparok alkalmazottai munkabérének jelentős része, már pedig a bérfizetés módja és a bérék megszabása a munkás és a munkaadó szabad megegyezés-tárgya, nem pedig az ipartörvény alapján kibocsátott rendelettel szabályozható üzletviteli mód. De függetlenül a jogalaptól, lehetetlennek tartjuk a borraivaló-kérdésbe való belenyúlást, mert ennek következtében az óriási közterhekkel küzdő szállodás-, vendéglős- és kávéipar rezsi-költségei a munkabérek szükségessé váló felemelésével az elviselhetetlenségig fokozódnának.

Örülünk, hogy a borraivaló-kérdésben megtartott anketát a kereskedelmi kormányt meggyőzte arról, hogy a százalékos rendszer sematikus alkalmazása nem vezet célhoz, hogy más a helyzet szállodákban, más a vendéglőkben még bonyolultabb a kávéházakban és azt a következtetést is levonhatta, hogy a borraivaló-kérdésben legelőszörűbb a rendezést az érdekeltségekre bízni.

*) A Kamarai Közlöny legutóbbi számából.

SZENT ISTVÁN

CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Serfözde

szármánva

Budapesti Központi Általános Tejszarnok Részv.-Társ
VII, Rottenbiller ucca 31.

Telefon: 462-63, 462-64,
462-65, 323-07,
338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közlej Budapest”

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
mérésének szállítója. Tojás-osztály.

Mocnik-mustár legyen minden asztalon!

Egy állásponttal kell azonban még szembehelyezkedni. Azzal nevezetesen, hogy a magyarországi borraivalórendszer az idegenforgalom érdekeinek árt. Kamaránk az elmúlt nyolc esztendő alatt annyit foglalkozott az idegenforgalom összes aktuális kérdéseivel, annyira kezdeményező szerepet vitt az összes problémák megoldása terén, hogy valóban a következtetés, sőt a köteletségmúlásztás vádja illethetné, ha a borraivaló-kérdésben az idegenforgalom érdekeit figyelmen kívül hagyta volna. Csak hogy a borraivaló-kérdés előhíza önkényes összekapcsolása az idegenforgalommal egy hozzá nem tartozó ügyvel.

Ha a borraivaló magyar unikum volna, akkor jogos lenne az ellene való küzdelemben az idegenforgalom érdekeire való hivatkozás. Csak hogy mindenki, aki a külföldön járt, meggyőződhet arról, hogy még azokban az országokban is, ahol törvényileg szabályozták a borraivaló mértékét, a százalékon felül meg van a különborraló adása, sőt elvárása is, tehát a törvényes szabályozás azzal az eredménnyel járt, hogy a fogyasztóközönség még nagyobb mértékben adózik a kiszolgálásért. A borraivaló tehát nem ismeretlen a Budapesten megforduló külföldiek előtt, ennél fogva erőltetett érvelés, amely a borraivaló-rendszert a magyar idegenforgalom akadályaként állítja be.

Külföldi vendégeinket nem a borraivaló érdeklí elsősorban, hanem a magyar kávéházakban, vendéglőkben és szállodákban fizetett ár. Ha ezeket átszámítjuk az egyes országok pénzneveire, még pedig azon az árfolyamon, ahogy a külföldiek pengőhöz jutnak, abban az esetben olyan árakat kapunk, amelyek még a többszörös borraivaló beleszámításával is jelentékenyen alatta maradnak a külföldi hotelek és kávéházak árainak. Az elmúlt években a budapesti vendégiparok előnyös árszabásai tették Budapest egyik legnagyobb vonzóerejét. Egészen különös okoskodás tehát, amely a magyarországi alacsony árakból hasznot húzó idegeneknek olyan borraivalók miatti megütözésével hozakodik elő, amelyeknek megfelelő kis pénzegységeket külföldi kávéházakban a visszaadással a tálcán illik hagyni.

Sokkal többet árt az idegenforgalom érdekeinek, ha a borraivaló szabályozása a vendégipar exisztenciáját és ezzel együtt idegenforgalmunkat azt a vonzóerejét veszélyezteti, amely egészen különösen magyar sajátosság: vendégfogadópárunk figyelmességét kávéházaink, vendéglőinknek színességét. Ennek a megóvása fontos az idegenforgalmi politika szempontjából és fontos az is, hogy vendégfogadópárunk technikai berendezése ne romoljék le. A budapesti szálloda, kávéház és vendéglő színvonalának fenntartását kívánja a helyes idegenforgalmi politika, nem pedig a borraivaló-álprobléma megoldását.

Mit kíván az angol vendég?

Az Österr. Kaffeesieder Zeitungban olvasuk az alábbi érdekes információt:
„A londoni osztrák követség arról tudósít bennünket, hogy egy mértékadó személyiségek között lefolyt értekezlet alkalmával, amely az idegenforgalmi előzetes intézkedéseket volt hivatott megtárgyalni, néhány visszasságra történt utalás. Ugyanis az angol társaságokban azt tartják, hogy:

Nem célszerű minden egyes apró fogyasztáshoz (pl. a teához) 10 százalékot hozzácsapni. Meg kell akadályozni a törvényesnél nagyobb borraivaló kérését.

Az osztrák konyha általában közkedvelt. De a túlnél és túlszíros ételeket nem szeretik. Marhahús ne szerepeljen túlgyakran az étlapon. Köztudomású, hogy az angolok bőséges reggelit esznek, szeretik a könnyű ebédet és a legkiadósabb étkezést estére halasztják. Angliában ebédre nem szerepel leves. Meg kell még jegyeznünk, hogy az angol ember megszokta, hogy terítéket minden étkezésnél egy odakészített kis adag vaj egészítse ki. Kis tányér szolgál alátét gyanánt vaj és kenyér részére. A kenyér külön felszámítása lehetőleg mellőztessék.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest VII. Klauzál u. 8. Telefon: 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebb berendezéssel Legkíméletesebb mosási rendszer

ALAPITTATOTT 1885. ÉVBEN

HENNEFELD jég szekrénygyár

Jég szekrények, sörkimérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek, elektromos fagyaltkészítőgépek és konzervátorok.

Budapest, Ó-utca 6. Telef.: 11-4-29.

Az étlap, lehetőség szerint, géppel vagy legalább is római betűkkel íróják.

A teát sok oldalról kifogásolják, hogy gyenge és állítólag nem forrásban lévő vízzel öntik fel. A főből való teáskannák is népszerűtlenek, mert — úgy mondják — ezek befolyásolják a tea ízét.

HIVATALOS RÉSZ

Tisztelt Kartársak!

A beérkezett jelentések szerint pénzügyi közegek járják végig a kávéházakat, a kártyakészleteket felveszik és a kártya nyilvántartások vezetését írják elő. Ezzel kapcsolatosan a kártyák, főként a tisztított kártyák kezelésére nézve különböző utasításokat hoznak az érdekeltektől tudomására.

Ipartestületünk elnöksége ez ügyben a m. kir. pénzügyminisztériumhoz kérdést intézett, ahol az illetékes osztály részéről azt a felvilágosítást kapta, hogy az említett nyilvántartások vezetése, valamint az ezzel kapcsolatosan kiadott kérdőívek kitöltése tisztán adatgyűjtés céljaira szolgál és a kártya használatának korlátozása semmilyen formában — a törvénybe iktatott és évtizedek óta fennálló eladási tilalmon kívül — nincs tervbe véve. Az új és tisztított kártyák az eddigi szabályoknak megfelelően akadálytalanul használhatók, illetőleg azok tisztítása semmiféle korlátozás alá nem esik. Minden ezzel ellentétes állítás, vagy utasítás téves, amellyel szemben szükség esetén az illetékes pénzügyigazgatóságnál lehet orvoslást keresni.

Budapest, 1934 május 16.

Kartársi üdvözléssel:

Dr. Havas sk.,
főjegyző.

Mészáros sk.,
elnök.

Felhívás a zenéttartó kartársakhoz!

Tisztelt Kartársak!

A m. kir. belügyminiszter úr múlt évi 162.648—1933. számú körrendeletével elrendelte a hivatásos zenészek működési engedélyének kicserélését.

A hivatkozott rendelet a kicserélés határidejét folyó év február hó 1-i hatállyal állapította meg. Időközben ez a kicserélés határideje folyó év április 15-ig tolatott ki, melynek elteltével az összes régi működési engedélyek érvényüket veszítették.

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy folyó év április 16-tól kezdő hatállyal Magyarország területén csak azok a zenészek fejthetnek ki hivatásszerű működést, akik a fentebb hivatkozott B. M. rendelet értelmében szükséges új, fényképpel ellátott és a rendőrség által aláírt működési engedéllyel rendelkeznek.

Megállapításunk szerint sokan vannak olyanok, akik nem szerezték be a fényképes működési engedélyt és mégis működnek, ez pedig kihatás képez, amiért úgy a szabálytalan működő zenész, mint ennek munkaadója bírsággal sújtható.

Ezt elkerülendő, mielőtt a további hatósági lépések megtörténnének, felhívjuk Kartársainkat, hogy az üzemükben működő zenészek között ejtsék meg az ellenőrzést és azokat a zenészeket, akik nem rendelkeznek még az új engedéllyel, utasítsák arra, hogy azt az Országos Magyar Zenészsövetség útján szerezzék be.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a kérdéses új engedély sárgaszínű fényképes és a főkapitányság bélyegzőjével ellátott.

Megjegyezzük, hogy ez a rendelkezés a cigányzenészekre, akik nem tagjai az Országos Magyar Zenészsövetségnek, nem vonatkozik.

Ezek közül azok, akiknek régi kékszínű működési engedélye van, minden korlátozás nélkül játszhatnak.

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király uca 26.

Telefonok: 14-0-4 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajorait palackozva és hordótételben.

MENCZER GUSZTÁV tisztító ruháit egy évi jótállással fényteleníti. Budapest, II. Török uca 10. szám. Telefon: 50-4-93. Irgalmasokkal szemben. Vidékre is szállít. Gallér, frakkingek, ruhák tisztításában vezet!

Azok a cigányzenészek, akiknek ilyen működési engedélyük nincs, tartoznak két — engedéllyel már bíró — zenéssel együtt a főkapitányság engedélyügyi főosztályán megjelenni, ahol ezek igazolására a működési engedélyeket megkapják.

Budapest, 1934 május 8.

Kartársi üdvözléssel:

Dr. Havas sk.,
főjegyző.

Mészáros sk.,
elnök.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Május 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Május 24-én (esütörtökön) délután 5 órakor előljárásági ülés az ipartestület tanácsstermében.

Május 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Június 5-ig megfizetendő a második negyedévi lakbér második részlete.

Június 5-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Június 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai június havi fizetési és forgalmi általányukat megfizetni.

Június 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Előljárásági ülés. Ipartestületünk előljárásági f. é. május 24-én tartja rendes havonkénti ülését. Tekintettel a napirendre tüzött tárgyak fontosságára felhívjuk az előljárásági tagjait, hogy azon minél nagyobb számban vegyenek részt.

Mészáros Győző elnök betegsége. Ipari körökben és azokon túl is elnökünk betegsége felől különböző hírek izgatták fel a kedélyeket. A hírekkel szemben megnyugtatóskép közöljük, hogy Mészáros Győző elnöknek foggyókérgyulladásból eredő arcdaganata volt, mely néhány napi szobaörzésre készített. Örömmel jelentjük, hogy az azonnal igénybevert orvosi kezelés folytán a betegség már mulóban van és elnökünk teendőit minden irányban ismét a legpontosabban látja el.

Az ipartestületek nem engedhetik el a tagdíjhátralékokat. Több ipartestületben felmerült a tagdíjhátralékok elengedése iránti kívánság, amelyből kifolyólag az Ipartestületek Központja arra figyelmezteti az összes ipartestületeket, hogy a hátralékok elengedése törvényellenes. A testületeknek nemcsak joguk, hanem kötelességük is a tagdíjhátralékok behajtása, mert feladatukörük a kézművesipari érdekek képviselése, gazdasági, társadalmi és kulturális téren való életszínvonaluk emelése, mindmégannyi és széleskörű feladat, amelyek előmozdítása érdekében nem mondhat le egy testület sem az őt törvényesen megillető bevételekről, mert a törvény célja, de a Testület egészséges fejlődésének az útja is az, hogy a testületek lehetőleg tagdíjakból és nem más, egyébirányú bevételekből tartsák fenn magukat.

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel Budapest, VII. Szövetség uca 6. sz. Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló- és tükörborítótelep.

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rak part 8. Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Budapesti Jégárusító Rt.

VI, Jász uca 100. Tel.: 920-04.
Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készit **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme. Budapest, X. Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

Legjobb „STUDIUM” védjegyű

DAKÓ ÉS IRÓKRÉTA

Gyártja: BUDAPESTI KRÉTAGYÁR RT. IX., Közraktár u. 12

Kapható: Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-nél.

**Pálpusztai sajt.
Heller doboz emmenthali, Derby sajt**
Kévéházakban
nélkülözhetetlen

Kártérítési kereset az ipartestület ellen. Az alperes a munkakönyvmásolatot a felperes részére nyomban kiállította, míhelt a Budapest székesfőváros IV. kerületének előjárósága, mint a budapesti ipartestületek ellenőrzésével megbízott I. fokú iparhatóság a felperes panasza folytán őt a munkakönyvmásolat kiállítására utasította. Emellett a tényállás mellett pedig az alperesi ipartestületnek a kötelezettsége, pusztán azért, mert a korábban nála jelentkező felperes részére a munkakönyvmásolat kiadását megtagadta — még ha emiatt felperesnek kára származott — meg nem állapítható, mivel felperesnek módjában állott az elutasító határozat ellen a törvényben biztosított jogorvoslattal élni, mint ahogy azt eredményesen meg is tette. Egmagában ugyanis az, hogy egy hatósági jogkört gyakorló testület, valamely félre néző kedvezőtlen döntését a határozat felülbizárlására hivatott szerv megváltoztatta, ezen testület ellen kártérítési igényeket nem eredményezhet. (Bp. T. XII. 8812—1933.)

A részvénytársasági igazgatósági tagok felelőssége a társadalombiztosítási járulékokért. A kir. ítélőtábla ítéletében kimondotta, hogy a részvénytársasági igazgatósági tagság megszűnése harmadik személyekkel szemben csak a cégjegyzékből való törléssel lesz joghatályos. Ezzel szemben az OTI igazgatósága a pénzügyminiszter úrnak a forgalmiadó kérdésben elfoglalt álláspontját tette magáévá. Eszerint, amennyiben az igazgatósági tag igazolni tudja, hogy igazgatósági tagságáról való lemondását a részvénytársasággal közölte, e közlés megtörténtével megszűntnek tekintendő a törvényben előírt, igazgatósági tagságból folyó felelőssége is a társadalombiztosítási kötelezettségekért.

Az „asztaltársaságok“ megrendszabályozása. Az egy vidéki kamara javaslatára a kereskedelemügyi kormány tervbe vette az ipari és kereskedelemügyi érdekképviseletek keretén belül működő asztaltársaságok megrendszabályozását. Ezek az asztaltársaságok a kormány intenciói szerint csak akkor működhetnek tovább, ha cégüket bejegyeztetik és állandó könyvvéltő alkalmaznak.

Tanoneszerződés rögtöni hatályú felbontása esetén kártérítésnek helye nincs. Az egyik vendéglős tanoncának szerződését valami okból rögtöni hatállyal felbontotta. A tanone gyámja az ipartestület békéltető-bíróóságához fordult elégtételért, kérésével azonban elutasították, mert kitűnt, hogy a szerződést a tanone hibájából bontották fel. Ezekután a gyám a vendéglős ellen kártérítési pert indított a budapesti központi járásbíróóság, amelynek elutasító ítélete ellen fellebbezett a budapesti törvényszékhez, de itt is pereszes lett. A törvényszék 27. PF. 16314. számú ítéletében kimondta, hogy a tanone, illetve a nevében felépő gyám a tanoneszerződés rögtöni hatályú felmondásával semmiféle kárt nem szenvedett, már pedig kártérítést csak az igényelhet, akinek kára volt. Ha a tanone a szerződés azonnali hatályú felbontásával elégedetlen volt és azt sérelmesnek találta, azt kellett volna kérni a bíróságtól, hogy a tanoneszerződést továbbra is érvényesnek mondja ki. Minthogy ezt elmulasztotta és kárt sem jelölt meg, a kártérítés iránt indított keresetével el kell utasítani.

Nem szabad egy idegen üzletág főcikkét haszon nélkül árusítani. Erdekes ügyben hozott a napokban ítéletet a Kúria. Arról volt szó, hogy a Magyar Vadkiviteli Vállalat Rt. azoknak az uradalmaknak, vadásztársaságoknak és magánosoknak, amelyek a lótt vadat neki adják át, csupán 1/2% bruttó haszonnal, tehát gyakorlatilag haszon nélkül szállít löszereket. Több fegyver- és löszerekedő cég tisztességtelen verseny miatt pert indított ezért a nevezett vállalat ellen. A törvényszék kimondta, hogy az alperes tisztességtelen versenyt követett el, mert az üzleti tisztességbe ütközik valamely árunak olyan áron való rendszeres árusítása, amely mellett a versenytársak

tönkremennek. A tábla viszont az alperesnek adott igazat, mondván, hogy még a beszerzés áron aluli árusítás is csak akkor tisztességtelen verseny, ha az minden jogos érdek nélkül, kizárólag a versenytárs megkárosítása, tönkretétele céljából történik. A perbeli esetben azonban az alperes az oleós árakat azért ajánlotta, hogy ezzel vadüzletét fellendítse, ami kétségtelenül jogos gazdasági érdeke volt. A Kúria ezt az ítéletet megváltoztatta és eltiltotta a vadkiviteli vállalatot, hogy vadásztöltényeket nyereség nélkül szállítson. A Kúria megítélése szerint ugyanis túllépi a megengedett üzleti verseny határát az az eljárás, amikor valamely vállalat csupán abból a célból, hogy a tulajdonképpeni üzletkötésben az annak keretén belül maradó versenytérvékenységgel elérhető hasznot meghaladó nyereséggel jusszon, egy idegen üzletág (jelen esetben fegyver- és löszerekedő) főcikkét minden nyereség nélkül állandóan forgalomba hozza, mert az üzleti verseny tisztességével nem fér össze annak a magartatása, aki valamely árunak az észszerű gazdálkodással ellentétes alacsony áron való árusításával az ezáltal érintett versenytársának gazdasági létét veszélyezteti.

Bejelentett munkaviszonyról az iparhatóság és ipartestületek részére kiadandó OTI-igazolások. Az Országos Társadalombiztosító Intézet mind a munkavállaló, mind az iparhatóság vagy ipartestület kérelmére igazolja valamely munkavállaló munkaviszonyának az Országos Társadalombiztosító Intézetnél bejelentett tartamát. Az Országos Társadalombiztosító Intézet azonban csak az 1925. évi jan. hó 1-je utáni időre tudja a kérdéses igazolásokat kiadni, mert az azelőtti időre vonatkozó nyilvántartásokat már kiselejtezte. (54.889—1933. K. M.)

**Nincs többé napellenző kosár!
Nem megy a ponyva időelőtt tönkre!**

**Uj, modern gyorsjáratú
napellenzők**

PASCHKA és TARSA
V., Mária Valéria ucca 10. — Telefon: 82—0—41.

Mi ujság a borpiacón. A borpiac irányzata nagyjában változatlan maradt. A közép- és nagytermelők a magasabb árak hatása alatt lassankint eladóként jelentkeznek. Ausztria részéről csak egészen nehéz borok iránt van érdeklődés, Sváje már csak tavaszi szállítókra vásárol, míg Németország a vörösbort és a Brennweint keresi.

Tizenhét nemzet a tornászvilágbaajnokságon. A Budapesten május 31-ike és június 3-ika között rendezendő tornászvilágbaajnoki versenyre eddig a következő nemzetek nevezései érkeztek. Férficsapat és egyéni verseny: Magyarország, Bulgária, Románia, Jugoszlávia, Csehország, Lengyelország, Finnország, Anglia, Franciaország, Belgium, Luxemburg, Hollandia, Sváje, Olaszország, Mexikó, Palesztina és Japán. Minden nemzet nyolagtagú csapattal képviselteti magát és ez a nyolc versenyző egyúttal résztvesz az egyéni világbaajnoki versenyen. Németország részvétele attól függ, hogy mikor lép be a Nemzetközi Tornászövetségbe. Ezt a belépést március folyamán várták, ami meg is történt. A világbaajnoki verseny nevezési zárata április 15-ike volt.

Buda visszafoglalási ünnepe. Idegenforgalmi nézőpontból is jelentőssé válhatik az a 'erv, amelyet Budavára visszafoglalásának 250-ik évfordulója alkalmából az Idegenforgalmi Szövetség vetett föl. Javasolja, hogy hivatalos állami és egyházi ünnepeket rendezzenek s bizonyos külföldi testületeket is hívjanak meg 1936-ra. Emlékezetes, hogy 1686-ban haterzer brandenburgi és még több más német stb. harcos volt a török védőrséget ostromlók sorában. Egyes német városok és tartományok szívesen veszik, ha most az emlékünnepekre meghívott kapnak és részben megőrzött régi százlalokkal, fegyverekkel és más emléktárgyaikkal vonulhatnak föl. Talán sikerül külön emlékkiállítás rendezni, amelyhez

**Franck-pótkavé és
Kathreiner-Kneipp
malátakavé**

*jó forgalmat
és tisztességes hasznot
biztosít!*

a Nemzeti Múzeumban is meglehetősen gazdag történelmi anyag található. Szöbakerült, hogy külföldről is kérnek anyagot. Így reánk nézve különösen értékes unikumok, eredeti följegyzések, rajzok, könyvek és egyéb tárgyak vannak a bolognai Marsigli-múzeumban. Gróf Marsigli Alajos volt az, aki a sikeres budavári ostrom haditerveit készítette. De más vonatkozásokban is nagyjelentőségű működedt fejtett ki. Közvetlenül az ostrom után igen pontos leírást készített Budavárról. — Például a török fürdőkről, mérnökileg is perfekt, hiteles rajzokat csinált. Senki annyira teljes képet nem adott a magyarországi hadműveletekről. De bejárta az egész országot és Catalogus plantarum circa Danubium című teljes munkájában először adja a magyarországi flóra enumerációját. Nagy tudományos gyűjteményében sok a magyar vonatkozás. Marsigli másolta le a Székelyföldön egy rovásfárról azt a rovásírásos naptárszöveget is, amelyet dr. Sebestyén Gyula fejtett meg Bolognában. Olaszország részéről meg van a hajlandóság arra, hogy hivatalosan is résztvegyen a budai ünnepeken. Reánk nézve nagyobbjelentőségű a 250-es évforduló, mint Bécesre nézve az volt, amelyet 1933-ban tartottak. Az egész ország másfélszázados elnyomásának megszűnése, a törökuralom vége Európa számos államának figyelmét Buda felé fordította. Tervezik, hogy hadijátékokat, carousselt és más hasonló látványosságokat is rendeznek, amelyekbe esetleg az annak idején itt küzdött nemzetbeliek utódjait is bevonják.

Az ipartestületekben nem lehet a jövőben dísztagokat és tiszteltetbeli tagokat választani. Dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter 7512—1934 szám alatt rendeletet adott ki, amelyben aziránt intézkedik, hogy az ügyvezető-elnöki tisztség, továbbá a tiszteltetbeli és dísztagság, mint szabályellenes, az ipartestületek körében nem rendezesíthető. A tiszteltetbeli elnöki vagy díszelnöki címek adományozása ellen a rendelet nem tesz észrevételt, de hangsúlyozza, hogy az említett címek adományozásához az ipartestületen belül semminemű jogok nem fűződhetnek.

Ünnepség-sorozat a Balatonnál. A Balatoni Szövetség, Keszthely város közönségével karöltve 1934 nyarán, augusztus 1-től szeptember 15-ig ünnepélysorozatot rendez. Ennek célja Keszthely város és az egész Balatonvidék természeti kincsei iránt a hazai és a külföldi közönség érdeklődését fölkelteni s a Balaton nagyjobbzahabú idegenforgalmát megteremteni. Zala vármegye közönsége vállaltatt buzgalommal munkálkodik azon, hogy a keszthelyi idegenjárás meghozza a kívánt sikereket. Augusztus 1-én a pécsi egyetemi tanárok nyári egyeteme kezdődik Keszthelyen és azt

Politzer poloskát írt, takarít jótállással. Sváb- és ruszni-írlás részletre
IV., Vámház körút 14. sz. — Telefon: 89—7—94.

Hantos testvérek Rt.
festő, mázoló és
tapétázó iparízem
Budapest, VI., Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázoló és
falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Teakeveréseinket
**Imperial-, Lipton-, Royal- és
Különleges keveréseinket**
a jövőben kimérve is forgalomba hozzuk.
Teakeverék II. . . . P 14.50
(Zamatos Ceylon és kínai teák keveréke.)
Budapesti Kávéskok Árúforgalmi Rt.-nál,
Budapest, VIII., József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Siófoki német gyermeküdülő

A villa fenyőerdő közepén, öt percre a strandtól van. A nyaralás ára havonként 80—100 pengő.
Orvosi felügyelet! Szakavatott tanerők! Bőséges és kiváló ellátás! Játék — sport — tenisz!
Bővebb felvilágosítás: Tante Renée, Bpest, VIII., Röck Szilárd ucca 29. szám. II. emelet, 2. ajtó.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

NŐSNER pezsgő

Nősner, V. Hollán u. 2. Rendelések: Tel. 19-4-89.

az előadássorozatot más tudományos és népszerű előadások követik. A Balatoni Szövetség törekszik arra, hogy az országos jellegű kongresszusra magyar és külföldi városokból különvonatok hozzák az érdeklődőket. Sportünnepélyeket, népiünnepélyeket, vizitálynosságokat rendeznek és sorozatos kiállítások is megnyílnak Keszthelyen. Augusztus 1-én nyílik meg a képzőművészeti, fénykép- és tervekiallítás. Augusztus 15-én a kisipari, háziipari és népiipari kiállítás. Szeptember 1-én a termény-, kertészeti és borkiállítás. — A kiállításokat egyszerre zárják, szept. 15-én.

A reklámügyműhelyek ügye. A belügyminiszter a közelmúltban rendeletileg elfiltozta, hogy reklámügyműhelyek az üzletek bejárója előtt a gyalogjárón elhelyezhető legyeknek és utasítást adott ezeknek hatósági eltávolítására. A kereskedelmi és ipari érdekeltség panaszára a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara most felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben előadta, hogy a gumireklámügyműhelyek gyártásának meghonosításával a magyar szakmunkás-ság munkalehetőségei szaporodtak és ennek az üzletágnak terjeszkedésére méltán számítani lehetett. A belügyminiszter rendelkezése a gyáriparnak is érzékeny kárt okozott, de a kereskedelmet is károsította ez a rendelkezés azzal, hogy egyes üzletemberek a gumisügyműhelyeket saját reklámfelírásukkal beszerezték és most rövid használat után, mielőtt a velejáró beruházást leírhatták volna, el kellett távolítaniok. Ezért a Kamara a sérelmes rendelet visszavonását kéri.

A süti is süthet kuglófot, briost, mákos- és dióskiflit. A süti- és cukrászipar között vita támadt afelett, hogy joga van-e a sütőiparosnak kuglófot, kalácsot, briost, diós, mákos, vagy turoskiflit készíteni. A kereskedelemügyi miniszter most úgy döntött, hogy a sütőiparos kenyér, aprósütemény és finomabb sütemények készítésével foglalkozhatik, vagyis akár vajjal, akár anélkül kuglófot, kalácsot, briost, diós, mákos, vagy turoskiflit készíthet, csak olyan sütemények készítésével nem foglalkozhat sütőipari jogosítványa alapján, amelyek már kimondottan cukrászipari termékeknek tekintendők.

A „lacikonyhás“ nem tekinthető iparosnak. Az élelmiszereknek alkalomszerű árubocsa-tása az iparüzés jellegét még nem foglalván magában, azok a pecsenyesütők, akik élelmiszeikre országos és hetivásárokon árusítják, iparosoknak nem tekinthetők. Az úgynevezett lacikonyha fogalma alá általában az ételfőzésnek az a nem sorolható, midőn a főzés időleges konyhában, akár nyílt piacon, akár sátor, vagy bódé alatt történik. Olyan rendelkezés, amely az élelmiszerárúrosoknak az országos és hetivásárokon való működési körét szabályozná, nincsen, ennél fogva valakit az országos vásáron alkalomszerűleg felállított időleges konyhában folytatott árusításban nem lehet akadályozni. A lacikonyhások természetesen csak a részükre fenntartott és kijelölt helyen árusíthatnak. (64.048—1933. K. M.).

A kereskedelmi miniszter megszigorítja az ipari szakvizsgálatokat. Dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter rendelettervezetet küldött az IPOK-nak az ipari szakvizsgálatokra vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról. A rendelettervezet szerint csak oly egyén tehet a jövőben ipari szakvizsgálatot, aki a szakvizsgálatra becsatolás feltételül előírt szakbavágó gyakorlatot elfogadhatóan igazolja. A rendelettervezet megkívánja, hogy a folyamodó a jövőben a szakvizsgálatra becsatolás feltételül előírt szakbavágó gyakorlatot nem segédlevéllel, vagy munkakönyvvel, hanem egyéb módon (helyhatósági bizonyítvánnyal, magánbizonyítvánnyal) igazolja, az iparhatóság minden egyes ipartestülettel, amely területén a folyamodó szakbavágó munkát végzett, a vonatkozó adatokat azzal a felhívással köteles közölni, hogy ha az adatok a valóságnak meg nem felelnek, arról az iparhatóságot tizenöt nap alatt a tényállás pontos megjelölésével írásban értesítse. Az iparhatóság a szakvizsgálatra becsatolás tárgyában a tizenöt napos határidő eltelté után csak abban az esetben határozhat, ha az ipartestületek válasza beérkezett. Ha a vizsgálóbizottság a szakvizsga során azt állapítja meg, hogy a vizsgálatra jelentkező nem eléggé szakképzett, úgy a jelentkezőt a vizsgálat ismétlésére kell utasítani és a kiállítandó bizonyítványban azt az időt is meg kell szabni, amelyen át a vizsgálat után még további szakbavágó munkát kell végeznie. Ha a vizsgálóbizottság által megállapított gyakorlati idő meghaladja a hat hónapot és azt a vizsgázó túl-

Gép- és gépnélküli **ondolálás**
3 pengő. Minden elrontott hajfestést rendbehoz.
3 pengőért szőkítés.

GRÓSZ fodrász Károly-körut 1. sz.

hosszúnak találja, a kereskedelmi és iparkamarától annak leszállítását kérheti.

Bortermelői kimerések szikvizárusítása. A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium folyó évi április hó 4-én 14.053—1934. sz. alatt a székesfőváros polgármesteréhez rendeletet intézett, amely a következőképpen szól: Ujában az a gyakorlat kezd kialakulni, hogy a bortermelői kimerések az általuk elárusított bort szódavízzel, vagy ásványvízzel keverten árusítják. A bortermelők sajáttermésű borait azonban azok kimerésénél szódavízzel, vagy ásványvízzel nem keverhetik és részükre ilyen engedély ki nem adható, minthogy a bornak ily keverése már iparszerű tevékenység. Az iparszerű tevékenységet pedig csak az arra vonatkozó iparjogositvány birtokában lehet üzni, azaz a bornak szódavízzel vagy ásványvízzel való keverését csak a vendéglői vagy koremai ipari iparjogositvánnyal bíró iparúzóok végezhetik.

Felhívom tehát Polgármester urat, hogy a hatósága területén működő elsőfokú iparhatóságokat erről megfelelően tájékoztassa azzal, hogy a termelői borkimeréseket őrizték ellen és ott, ahol a bornak szódavízzel vagy ásványvízzel keverten való kimerését megállapítják, jogosulatlan iparüzés miatt a kihágási eljárást tegyék folyamatba.

A palackban csakis a rajta megjelölt minőségű bor tartható. A hatósági ellenőrzés folyamán megállapítást nyert, hogy egyik italmérő több palackot tartott raktárában, melynek megjelölése nem felelt meg a belső tartalmának. A Borvizsgáló Bizottság megállapította a beküldött minták alapján, hogy az az ital, melyből ez a minta vétetett, nem szamorodni, mint ahogyan a palack megjelölése szölt.

Az italmérő a tárgyalás során elismerte, hogy a lefoglalt 5 üveg bor tényleg nem volt szamorodni bor, hanem egy könnyű rizling, melyet társaságának egy tagja részére szerzett be s a bort véletlenül öntötte oly üres palackba, amelyen szamorodni címke volt s azt levenni elfeledte.

Az I. fokú bíróság eme adatok alapján büntösnek mondotta ki terheltet az 1924. IX. te. 9. §-a és a bornovella 9. §-ába ütköző kihágás miatt, melyet azzal követett el, hogy az italmérő üzletében tokaji szamorodni felírású üvegekben nem tokaji bort tartott. Ezért öt 20 pengő pénzbüntetésre, az ítéletnek hírlapi közzétételére s a felmerült s a netán még felmerülő költségek viselésére ítélte, a következő indoklással: Az a védekezés, hogy a társasághoz tartozó egyén részére volt a kifogásolt bor fenntartva, elfogadható nem volt, mert hamis megjelölésű bort a kimerőhelyiségben tartani nem lehet, mert különben ez a védekezés elfogadása a törvény kijátszására tág teret nyithat.

A II. bíróság ezt a terhelt és a szakképviselő által megfellebbezett ítéletet akként változtatta meg, hogy a kiszabott büntetést, mint hogy azzal a nagyszabású nyereségvagytól indított visszaélést kellőképpen megtorolva nem látta, 100 pengő pénzbüntetésre emelte fel.

A küszöbön álló fagyaltszeszőn alkalmából főbb üzem új, tökéletesebb felszereléssel látta el magát. A Vigszínház kávéház és az Ilkoviek étterem elektromos fagyaltkonzervátorokat, Wagner és Hangli sörözők elektromos hűtőszekrényeket állítottak be. Valamennyi a hírneves Hennefeld Jégszekrénygyár Rt. kiváló gyártmánya.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot és cocktailt hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szives figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Nyolevan százalékkal olecsóbb a tükör, ha régi vak tükrét Wagnernél (Szövetség u. 6.) újraborítja. Speciális csiszolásával, rendkívül nívós munkájával egy új tükörrel minden tekintetben egyenrangú produktumot nyújt. **Tegyen próbát!** Egyébként minden nagyságban, méret után eredeti cseh tükrök kávéházak részére különleges kalkulációval kaphatók. A kartársak figyelmét felhívjuk erre a régi nagyon szolid cégre.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

„Hattyú“ Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kávékeverékeinek összeállításánál használjon

Wurmsfichig Menado-kávét,

mert az keverékét aromássá és zamatosá teszi. Holland-indiai összeköttetéseinktől beérkező elhajozásokból az elkövetkezendő hónapokban igen előnyös áron módunkban lesz valódi, féreg ragott, érett Menado kávéminőségeket szállítani

BUDAPESTI KÁVÉESOK ÁRUFORGALMI Rt.
Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 392-77.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R-T

PIATNIK NÁNDOR és FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller ucca 17

Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.

Alapítva 1824.

MALATA-PEZSGŐ-SÖR
A, HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉZSÉGÉT S PÉNZT EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GIARTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Göztl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.